

1. ura: Realizem

Zapiši v zvezek (pri književnosti).

Realizem

1. ČAS: 2. polovica 19. stoletja.
2. ZNAČILNOSTI: OPISOVANJE STVARI TAKE, KOT SO – stvari, ki se jih opisuje, se ne olepšuje (nemoralnost meščanov, težko življenje in razseljevanje kmetov).
3. POMEN: razumsko obdobje, opisovanje je stvarno, realistično.
4. PREDSTAVNIKI:
 - Josip Jurčič (pisatelj: **Deseti brat, Jurij Kozjak, Sosedov sin, Domen**),
 - Ivan Tavčar (pisatelj: **Visoška kronika, Cvetje v jeseni, Med gorami**),
 - Janko Kersnik (pisatelj: **Kmetske slike, Ciklamen, Agitator, Jara gospoda**),
 - Fran Levstik (**Martin Krpan**)
 - Simon Gregorčič (pesnik: **Soči**),
 - Anton Aškerc (pesnik: epsko pesništvo - balade in romance),
 - Simon Jenko (pesnik).
5. V obdobju realizma je **največji razcvet doživela proza**: povesti in druge kratke pripovedne vrste ter roman kot najdaljša prozna vrsta.

Fran Levstik je v potopisu **Popotovanje od Litije do Čateža** napisal literarni program za realizem, v katerem svetuje pisateljem, za koga, o čem in kako naj pišejo. Napisal je tudi 1. slovensko umetno pripovedko **Martin Krpan**.

Josip Jurčič je napisal 1. slovenski roman **Deseti brat** in 1. slovensko tragedijo **Tugomer**,

Ivan Tavčar pa 1. slovenski zgodovinski roman **Visoška kronika**.

6. **Naturalizem** – je stopnjevan realizem, poudarja vpliv dednosti, okolja in revščine na človeka, opis najhujših razmer, književni junaki so osebe z družbenega dna, predstavniki: Fran Govekar (**V krvi**), Zofka Kveder (**Potovalci, Misterij žene**), v Evropi Emile Zola (**Beznica**).
7. Razlika med romantiko in realizmom:

ROMANTIKA
 ČUSTVO, LJUBEZEN
 SUBJEKTIVNO
 UMETNOST
 ODMIK V PRETEKLOST
 ČRNO-BELA TEHNIKA
 FANTASTIČNO

REALIZEM
 RAZUM
 OBJEKTIVNO
 ZNANOST
 SEDANJOST
 OBJEKTIVEN PRIKAZ
 NARAVNO